

Den Europæiske Unions Tidende

C 272

50. årgang

Dansk udgave

Meddelelser og oplysninger

15. november 2007

<u>Informationsnummer</u>	Indhold	Side
II	<i>Meddelelser</i>	
	MEDDELELSER FRA DEN EUROPÆISKE UNIONS INSTITUTIONER OG ORGANER	
	Kommissionen	
2007/C 272/01	Ingen indsigelse mod en anmeldt fusion (Sag COMP/M.4868 — Avnet/Magirus EID) ⁽¹⁾	1
2007/C 272/02	Ingen indsigelse mod en anmeldt fusion (Sag COMP/M.4903 — Hochtief/Vinci/JV) ⁽¹⁾	1
2007/C 272/03	Ingen indsigelse mod en anmeldt fusion (Sag COMP/M.4564 — Bridgestone/Bandag) ⁽¹⁾	2
IV	<i>Oplysninger</i>	
	OPLYSNINGER FRA DEN EUROPÆISKE UNIONS INSTITUTIONER OG ORGANER	
	Kommissionen	
2007/C 272/04	Euroens vekselkurs	3
2007/C 272/05	Meddelelse fra Kommissionen — Mod en effektiv gennemførelse af Kommissionens beslutninger, som pålægger en medlemsstat at tilbagesøge ulovlig og uforenelig statsstøtte	4
2007/C 272/06	Udtalelse afgivet af Det Rådgivende Udvalg for Kartel- og Monopolspørgsmål på dets 416. møde den 18. september 2006 om udkast til beslutning i sag COMP/C2/38.681 — Videreførelse af Cannes-aftalen	18

DA

2007/C 272/07	Høringskonsulentens endelige rapport i sag COMP/C2/38.681 — Videreførelse af Cannes-aftalen (i henhold til artikel 15 og 16 i Kommissionens afgørelse 2001/462/EF, EKSF af 23. maj 2001 om høringskonsulentens kompetenceområde under behandlingen af visse konkurrencesager — EFT L 162 af 19.6.2001, s. 21)	19
---------------	---	----

OPLYSNINGER VEDRØRENDE DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE SAMARBEJDSOMRÅDE

EFTA-Domstolen

2007/C 272/08	Anmodning om en rådgivende udtalelse fra EFTA-Domstolen, indgivet af Héraðsdómur Reykjavíkur (Reykjavik herredsret) den 19. marts 2007 i sagen Jón Gunnar Þorkelsson mod Gildi-lífeyrissjóður (Gildi pensionsfond) (Sag E-4/07)	20
---------------	---	----

V Udtalelser

ADMINISTRATIVE PROCEDURER

Kommissionen

2007/C 272/09	Indkaldelse af forslag fra Den Europæiske Tilsynsmyndighed for GNSS under arbejdsprogrammet »Samarbejde« under EF's 7. rammeprogram for forskning, teknologisk udvikling og demonstration	21
---------------	---	----

PROCEDURER I TILKNYTNING TIL GENNEMFØRELSEN AF KONKURRENCEPOLITIKKEN

Kommissionen

2007/C 272/10	Anmeldelse af en planlagt fusion (Sag COMP/M.4946 — Goldman Sachs/Sintonia SpA/Sintonia) — Behandles eventuelt efter den forenklede procedure ⁽¹⁾	22
2007/C 272/11	Anmeldelse af en planlagt fusion (Sag COMP/M.4883 — PetroFina/Galactic/Futero JV) — Behandles eventuelt efter den forenklede procedure ⁽¹⁾	23

Meddelelse

⁽¹⁾ EØS-relevant tekst

II

(Meddelelser)

MEDDELELSER FRA DEN EUROPÆISKE UNIONS INSTITUTIONER OG
ORGANER

KOMMISSIONEN

Ingen indsigelse mod en anmeldt fusion**(Sag COMP/M.4868 — Avnet/Magirus EID)****(EØS-relevant tekst)**

(2007/C 272/01)

Den 5. oktober 2007 besluttede Kommissionen ikke at rejse indsigelse mod ovennævnte anmeldte fusion og at erklære den forenelig med fællesmarkedet. Denne beslutning er truffet efter artikel 6, stk. 1, litra b), i Rådets forordning (EF) nr. 139/2004. Beslutningens fulde ordlyd foreligger kun på engelsk og vil blive offentliggjort, efter at eventuelle forretningshemmeligheder er udeladt. Den kan fås:

- på Kommissionens websted for konkurrence (<http://ec.europa.eu/comm/competition/mergers/cases/>). Dette websted giver forskellige muligheder for at finde de konkrete fusionsbeslutninger, idet de er opstillet efter bl.a. virksomhedens navn, sagsnummer, dato og sektor
- i elektronisk form på webstedet EUR-Lex under dokumentnummer 32007M4868. EUR-Lex giver online adgang til EU-retten (<http://eur-lex.europa.eu>).

Ingen indsigelse mod en anmeldt fusion**(Sag COMP/M.4903 — Hochtief/Vinci/JV)****(EØS-relevant tekst)**

(2007/C 272/02)

Den 3. oktober 2007 besluttede Kommissionen ikke at rejse indsigelse mod ovennævnte anmeldte fusion og at erklære den forenelig med fællesmarkedet. Denne beslutning er truffet efter artikel 6, stk. 1, litra b), i Rådets forordning (EF) nr. 139/2004. Beslutningens fulde ordlyd foreligger kun på tysk og vil blive offentliggjort, efter at eventuelle forretningshemmeligheder er udeladt. Den kan fås:

- på Kommissionens websted for konkurrence (<http://ec.europa.eu/comm/competition/mergers/cases/>). Dette websted giver forskellige muligheder for at finde de konkrete fusionsbeslutninger, idet de er opstillet efter bl.a. virksomhedens navn, sagsnummer, dato og sektor
 - i elektronisk form på webstedet EUR-Lex under dokumentnummer 32007M4903. EUR-Lex giver online adgang til EU-retten (<http://eur-lex.europa.eu>).
-

Ingen indsigelse mod en anmeldt fusion
(Sag COMP/M.4564 — Bridgestone/Bandag)

(EØS-relevant tekst)

(2007/C 272/03)

Den 29. maj 2007 besluttede Kommissionen ikke at rejse indsigelse mod ovennævnte anmeldte fusion og at erklære den forenelig med fællesmarkedet. Denne beslutning er truffet efter artikel 6, stk. 1, litra b), i Rådets forordning (EF) nr. 139/2004. Beslutningens fulde ordlyd foreligger kun på engelsk og vil blive offentliggjort, efter at eventuelle forretningshemmeligheder er udeladt. Den kan fås:

- på Kommissionens websted for konkurrence (<http://ec.europa.eu/comm/competition/mergers/cases/>). Dette websted giver forskellige muligheder for at finde de konkrete fusionsbeslutninger, idet de er opstillet efter bl.a. virksomhedens navn, sagsnummer, dato og sektor
 - i elektronisk form på webstedet EUR-Lex under dokumentnummer 32007M4564. EUR-Lex giver online adgang til EU-retten (<http://eur-lex.europa.eu>).
-

IV

(Oplysninger)

OPLYSNINGER FRA DEN EUROPÆISKE UNIONS
INSTITUTIONER OG ORGANER

KOMMISSIONEN

Euroens vekselkurs ⁽¹⁾

14. november 2007

(2007/C 272/04)

1 euro =

Valuta	Kurs	Valuta	Kurs
USD amerikanske dollar	1,4700	RON rumænske lei	3,4571
JPY japanske yen	163,26	SKK slovakiske koruna	32,927
DKK danske kroner	7,4517	TRY tyrkiske lira	1,7375
GBP pund sterling	0,71040	AUD australske dollar	1,6308
SEK svenske kroner	9,2470	CAD canadiske dollar	1,4041
CHF schweiziske franc	1,6450	HKD hongkongske dollar	11,4501
ISK islandske kroner	87,85	NZD newzealandske dollar	1,9227
NOK norske kroner	7,9275	SGD singaporeanske dollar	2,1254
BGN bulgarske lev	1,9558	KRW sydkoreanske won	1 342,55
CYP cypriotiske pund	0,5842	ZAR sydafrikanske rand	9,8372
CZK tjekkiske koruna	26,695	CNY kinesiske renminbi yuan	10,9152
EEK estiske kroon	15,6466	HRK kroatiske kuna	7,3490
HUF ungarske forint	253,82	IDR indonesiske rupiah	13 553,40
LTL litauiske litas	3,4528	MYR malaysiske ringgit	4,9172
LVL lettiske lats	0,7016	PHP filippinske pesos	62,887
MTL maltesiske lira	0,4293	RUB russiske rubler	35,9340
PLN polske zloty	3,6435	THB thailandske bath	46,268

⁽¹⁾ Kilde: Referencekurs offentliggjort af Den Europæiske Centralbank.

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN**Mod en effektiv gennemførelse af Kommissionens beslutninger, som pålægger en medlemsstat at tilbagesøge ulovlig og uforenelig statsstøtte**

(2007/C 272/05)

1. INDLEDNING

1. Kommissionen forelagde i 2005 sin reformplan i handlingsplanen på statsstøtteområdet ⁽¹⁾. Reformprogrammet skal gøre EU's statsstøttepolitik mere effektiv, gennemsigtig og troværdig. Princippet om »mindre og bedre målrettet statsstøtte« er i centrum for handlingsplanen. Hovedformålet er at tilskynde medlemsstaterne til at reducere deres overordnede statsstøtteniveau og samtidig rette denne støtte mod mål af klar fælles interesse. Med dette for øje har Kommissionen forpligtet sig til fortsat at anlægge en streng linje over for de mest konkurrencefordrejende støttetyper, navnlig over for ulovlig og uforenelig støtte.
2. Kommissionen har i de senere år vist sig indstillet på at gribe håndfast ind over for ulovlig støtte. Siden Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 ⁽²⁾ (»procedureforordningen«) trådte i kraft, har Kommissionen systematisk pålagt medlemsstaterne at tilbagesøge enhver ulovlig støtte erklæret uforenelig med fællesmarkedet, medmindre den anlagde det synspunkt, at dette ville være i strid med fællesskabsretten. Således har Kommissionen siden 2000 vedtaget 110 beslutninger om tilbagesøgning.
3. Det er af afgørende betydning for statsstøttepolitikens troværdighed, at de beslutninger, hvori Kommissionen pålægger medlemsstaterne at tilbagesøge ulovlig statsstøtte (i det følgende benævnt »tilbagesøgningsbeslutninger«), fuldbyrdes effektivt og øjeblikkeligt. De oplysninger, som Kommissionen har indsamlet i de senere år, viser, at der er grund til stor bekymring på det område. Erfaringerne viser, at der praktisk taget ikke findes en eneste sag, hvor tilbagesøgningen effektueredes inden den frist, der var fastsat i tilbagesøgningsbeslutningen. Nylige udgaver af resultattavlen vedrørende statsstøtte viser også, at 45 % af samtlige tilbagesøgningsbeslutninger vedtaget i 2000 og 2001 endnu ikke var gennemført i juni 2006.
4. Kommissionen bestilte i 2004 en sammenlignende undersøgelse af håndhævelsen af EU's statsstøttepolitik i de forskellige medlemsstater ⁽³⁾ (i det følgende benævnt »håndhævelsesundersøgelsen«). Et af formålene med undersøgelsen var at vurdere effektiviteten af en række medlemsstaters tilbagesøgningsprocedurer og -praksis. Undersøgelsens forfattere fandt, at »overdrevent lange tilbagesøgningsprocedurer er et tilbagevendende tema i samtlige landerapporter«. De erkendte, at gennemførelsen af tilbagesøgningsbeslutningerne nok var en smule forbedret gennem de senere år, men konkluderede, at tilbagesøgning af ulovlig og uforenelig støtte fortsat støder på en række hindringer i de fleste af de undersøgte medlemsstater.
5. Kommissionen understreger i handlingsplanen på statsstøtteområdet behovet for effektiv håndhævelse af tilbagesøgningsbeslutninger. Det er klart, at Kommissionen og medlemsstaterne deler ansvaret for gennemførelsen af beslutningerne mellem sig, og at det kræver en betydelig indsats fra begge parter, hvis det skal lykkes.
6. Formålet med denne meddelelse er at forklare Kommissionen strategi med henblik på gennemførelse af tilbagesøgningsbeslutninger. I meddelelsen undersøges det ikke, hvilke konsekvenser de nationale domstole kan drage af manglende overholdelse af anmeldelsespligten eller standstill-klausulen i EF-traktatens artikel 88, stk. 3. Kommissionen mener, at der er behov for at klarlægge de foranstaltninger, den agter at træffe for at forenkle fuldbyrdelsen af tilbagesøgningsbeslutninger, og opstille tiltag, som

⁽¹⁾ Handlingsplan på statsstøtteområdet — Mindre og bedre målrettet statsstøtte: en reformplan for 2005-2009.

⁽²⁾ Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 af 22. marts 1999 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af EF-traktatens artikel 93 (EFT L 83 af 27.3.1999, s. 1).

⁽³⁾ Undersøgelse af den nationale håndhævelse af statsstøttebeslutningerne, Competition studies 6, Luxembourg, Kontoret for De Europæiske Fællesskabers Officielle Publikationer.
http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/overview/studies.html

medlemsstaterne kunne lade sig inspirere af for at sikre, at de fuldt ud efterkommer de regler og principper, der er fastlagt i fællesskabsretten og navnlig i Fællesskabets retsinstansers retspraksis. Meddelelsen ridser først formålet med tilbagesøgning op og beskriver de underliggende grundprincipper, der ligger til grund for gennemførelsen af tilbagesøgningsbeslutninger. Dernæst fremlægges de praktiske følger af grundprincipperne for de enkelte aktører i tilbagesøgningsforløbet.

2. PRINCIPPERNE I TILBAGESØGNINGSPOLITIKKEN

2.1. Tilbagesøgningspolitikken hidtil

7. Det er i EF-traktatens artikel 88, stk. 3, fastlagt, at »Kommissionen skal underrettes så betids om enhver påtænkt indførelse eller ændring af støtteforanstaltninger, at den kan fremsætte sine bemærkninger hertil. [...] Den pågældende medlemsstat må ikke gennemføre de påtænkte foranstaltninger, før den nævnte fremgangsmåde har ført til en endelig beslutning.«
8. Når medlemsstater ikke anmelder påtænkt indførelse eller ændring af støtteforanstaltninger til Kommissionen, før støtten træder i kraft, er støtten ulovlig i henhold til fællesskabsretten fra det tidspunkt, hvor støtten tildeles.
9. I den såkaldte »Kohlegesetz-dom«⁽⁴⁾ fra 1973 bekræftede De Europæiske Fællesskabers Domstol (EF-Domstolen) for første gang, at Kommissionen har beføjelse til at påbyde tilbagesøgning af ulovlig og uforenelig statsstøtte. Domstolen fandt, at Kommissionen var kompetent til at beslutte, at en medlemsstat skal ændre eller ophæve støtte, der er uforenelig med fællesmarkedet. Kommissionen skulle således også være berettiget til at kræve støtten tilbagebetalt. På grundlag af denne dom og efterfølgende retspraksis⁽⁵⁾, underrettede Kommissionen medlemsstaterne i en meddelelse offentliggjort i 1983 om, at den havde besluttet at træffe alle mulige forholdsregler for at sikre, at medlemsstaternes forpligtelser i medfør af EF-traktatens artikel 88, stk. 3, overholdes, herunder kravet om, at medlemsstaterne fra støttemodtageren tilbagesøger ulovligt tildelt uforenelig støtte⁽⁶⁾.
10. I anden halvdel af 1980'erne og i 1990'erne begyndte Kommissionen mere systematisk at påbyde tilbagesøgning af ulovlig og uforenelig støtte. I 1999 blev der indført grundlæggende regler om tilbagesøgning i procedureforordningen. Yderligere gennemførelsesbestemmelser om tilbagesøgning blev indføjet i Kommissionens forordning (EF) nr. 794/2004⁽⁷⁾ (»gennemførelsesforordningen«).
11. **Artikel 14, stk. 1**, i procedureforordningen bekræfter Fællesskabets retsinstansers⁽⁸⁾ faste retspraksis og fastlægger en forpligtelse for Kommissionen til at kræve tilbagebetaling af ulovlig og uforenelig støtte, medmindre dette vil være i modstrid med et generelt princip i fællesskabslovgivningen. Samme artikel bestemmer også, at den pågældende medlemsstat skal træffe alle nødvendige foranstaltninger til at kræve ulovlig støtte, der erklæres uforenelig, tilbagebetalt. **Artikel 14, stk. 2**, fastlægger, at støtten skal tilbagebetales med renter fra det tidspunkt, hvor den ulovlige støtte var til støttemodtagerens rådighed, og indtil den tilbagebetales. Gennemførelsesforordningen opstiller den nærmere metode til fastsættelse af rentesatsen for tilbagebetaling. Endelig fremgår det af **artikel 14, stk. 3**, i procedureforordningen, at »tilbagebetalingen skal ske omgående og i overensstemmelse med gældende procedurer i den pågældende medlemsstats nationale ret, forudsat at disse giver mulighed for omgående og effektiv gennemførelse af Kommissionens beslutning«.
12. EF-Domstolen har i en række nylige domme yderligere klarlagt rækkevidden og fortolkningen af artikel 14, stk. 3, i procedureforordningen og således understreget behovet for en omgående og effektiv gennemførelse af tilbagesøgningsbeslutninger⁽⁹⁾. Hertil kommer, at Kommissionen nu også anvender retspraksis fra Deggendorf-sagen⁽¹⁰⁾ mere systematisk. Denne retspraksis sætter Kommissionen i stand

⁽⁴⁾ Sag C-70/72, *Kommissionen mod Tyskland*, Sml. 1973, s. 813, præmis 13.

⁽⁵⁾ Sag 121/73, *Markmann KG mod Forbundsrepublikken Tyskland og landet Schleswig-Holstein*, Sml. 1973, s. 01495, sag 122/73, *Nordsee, Deutsche Hochseefischerei GmbH mod Tyskland og Land Rheinland-Pfalz*, Sml. 1973, s. 01511, og sag 141/73, *Fritz Lohrey mod Forbundsrepublikken Tyskland og delstaten Hessen*, Sml. 1973, s. 01527.

⁽⁶⁾ EFT C 318 af 24.11.1983, s. 3.

⁽⁷⁾ Kommissionens Forordning (EF) nr. 794/2004 af 21. april 2004 om gennemførelse af Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af EF-traktatens artikel 93 (EUT L 140 af 30.4.2004, s. 1).

⁽⁸⁾ Sag C-301/87, *Frankrig mod Kommissionen*, Sml. 1990, s. I-307.

⁽⁹⁾ Sag C-415/03, *Kommissionen mod Grækenland*, (»Olympic Airways«), Sml. 2005, s. I-03875, og sag C-232/05, *Kommissionen mod Frankrig*, (»Scott«), Sml. 2006, dom afsagt den 5. oktober 2006, endnu ikke offentliggjort.

⁽¹⁰⁾ Sag C-188/92, *TWD Textilwerke Deggendorf GmbH mod Tyskland*, (»Deggendorf«), Sml. 1994, s. I-833.

til under visse omstændigheder at pålægge medlemsstater at stille udbetalingen af ny forenelig støtte til en virksomhed i bero, indtil virksomheden har tilbagebetalt gammel ulovlig støtte, der er genstand for en tilbagesøgningsbeslutning.

2.2. Tilbagesøgningspolitikens formål og principperne bag

2.2.1. Formålet med tilbagesøgning

13. EF-Domstolen har ved flere lejligheder fundet, at formålet med tilbagesøgningen er at genskabe den situation, der fandtes på markedet forud for støttens tildeling. Det er nødvendigt for til stadighed at sikre en ensartet behandling i det indre marked i overensstemmelse med EF-traktatens artikel 3, litra g). EF-Domstolen har i denne henseende understreget, at tilbagesøgning af ulovlig og uforenelig støtte ikke er en sanktion ⁽¹¹⁾, men den logiske følge af, at støtten er fundet ulovlig ⁽¹²⁾. Den kan derfor ikke betragtes som en foranstaltning, der ikke står i rimeligt forhold til formålene med traktatens bestemmelser om statsstøtte ⁽¹³⁾.
14. I henhold til EF-Domstolen »genoprettes den oprindelige situation, når den ulovlige og uforenelige støtte er tilbagebetalt, da støttemodtageren herved jo mister den fordel, der var opnået på markedet i forhold til konkurrenterne, og situationen fra tiden før ydelsen af støtte er genoprettet« ⁽¹⁴⁾. For at fjerne enhver økonomisk fordel, der kan tilskrives ulovlig støtte, skal der betales renter af de ulovligt tildelte beløb. Sådanne renter skal svare til den økonomiske fordel ved, at midlerne har været stillet til rådighed, rentefrit, over et givet tidsrum ⁽¹⁵⁾.
15. EF-Domstolen har i øvrigt insisteret på det forhold, at for at en tilbagesøgningsbeslutning vedtaget af Kommissionen kan gennemføres fuldstændigt, skal de foranstaltninger, som medlemsstaterne træffer, have konkret virkning for tilbagebetalingen ⁽¹⁶⁾, og at tilbagebetalingen skal ske omgående ⁽¹⁷⁾. For at opfylde formålet med tilbagesøgningen er det afgørende, at tilbagebetalingen af støtten sker omgående.

2.2.2. Forpligtelsen til at tilbagesøge ulovlig og uforenelig statsstøtte og undtagelserne hertil

16. Procedureforordningens artikel 14, stk. 4, fastlægger, at »i negative beslutninger om ulovlig støtte bestemmer Kommissionen, at den pågældende medlemsstat skal træffe alle nødvendige foranstaltninger til at kræve støtten tilbagebetalt fra støttemodtageren«.
17. Procedureforordningen lægger to begrænsninger for Kommissionens beføjelser til at kræve tilbagebetaling af ulovlig og uforenelig støtte. Artikel 14, stk. 1, i procedureforordningen bestemmer, at Kommissionen ikke skal kræve tilbagebetaling af støtten, hvis dette vil være i modstrid med et **generelt princip i fællesskabslovgivningen**. De generelle principper i fællesskabslovgivningen, der oftest gøres gældende i denne sammenhæng, er princippet om beskyttelse af den berettigede forventning ⁽¹⁸⁾ og retssikkerhedsprincippet ⁽¹⁹⁾. Det er vigtigt at bemærke, at EF-Domstolen, for så vidt angår tilbagesøgning, har fortolket disse principper restriktivt. I procedureforordningens artikel 15 er det fastlagt, at Kommissionens beføjelser til at kræve tilbagebetaling af støtte forældes efter ti år (den såkaldte »forældelsesfrist«). Forældelsesfristen løber fra det tidspunkt, hvor den ulovlige støtte tilkendes støttemodtageren, enten som individuel støtte eller i henhold til en støtteordning. Enhver foranstaltning, der træffes af Kommissionen ⁽²⁰⁾ eller af en medlemsstat efter opfordring fra Kommissionen angående den ulovlige støtte, afbryder denne frist.

⁽¹¹⁾ Sag C-75/97, *Belgien mod Kommissionen*, Sml. 1999, s. I-03671, præmis 65.

⁽¹²⁾ Sag C-183/91, *Kommissionen mod Grækenland*, Sml. 1993, s. I-3131, præmis 16.

⁽¹³⁾ Forenede sager C-278/92, C-279/92 og C-280/92, *Spanien mod Kommissionen*, Sml. 1994, s. I-04103, præmis 75.

⁽¹⁴⁾ Sag C-348/93, *Kommissionen mod Italien*, Sml. 1995, s. I-673, præmis 27.

⁽¹⁵⁾ Sag T-459/93, *Siemens mod Kommissionen*, Sml. 1995, s. II-1675, præmis 97 til 101.

⁽¹⁶⁾ Sag C-415/03, *Kommissionen mod Grækenland*, se fodnote 9.

⁽¹⁷⁾ Sag C-232/03, *Kommissionen mod Frankrig*, se fodnote 9.

⁽¹⁸⁾ Om princippet om beskyttelse af den berettigede forventning, se sag C 24/95, *Alcan*, Sml. 1997, s. I-1591, præmis 25, og sag C 5/89, *BUG-Alutechnik*, Sml. 1990, s. I-3437, præmis 13 og 14. For et eksempel på EF-Domstolens anerkendelse af tilstedeværelsen af en berettiget forventning for modtagerens vedkommende, se sag C 223/85, *RSV*, Sml. 1987, s. 4617.

⁽¹⁹⁾ Om retssikkerhedsprincippet, se sag T-115/94, *Opel Austria GmbH mod Rådet*, Sml. 1997, s. II-00039, sag C-372/97, *Italien mod Kommissionen*, Sml. 2004, s. I-3679, præmis 116 to 118, og forenede sager C-74/00P og C-75/00, *P Falck og Acciaierie di Bolzano mod Kommissionen*, Sml. 2002, s. I-7869, præmis 140. Se også sag T-308/00, *Salzgitter mod Kommissionen*, Sml. 2004, s. II-01933, præmis 166.

⁽²⁰⁾ For en fortolkning af »enhver foranstaltning, der træffes af Kommissionen« henvises til sag T-369/00, *Département du Loiret mod Kommissionen*, Sml. 2003, s. II-01789.

18. I henhold til EF-traktatens artikel 249 er en beslutning bindende i alle enkeltheder for dem, den angiver at være rettet til. Derfor er den medlemsstat, som en tilbagesøgningsbeslutning er rettet til, forpligtet til at fuldbyrde samme beslutning ⁽²¹⁾. EF-Domstolen har kun anerkendt én undtagelse fra denne forpligtelse for en medlemsstat til at gennemføre en tilbagesøgningsbeslutning rettet til den, nemlig omstændigheder, der gør det **absolut umuligt** for medlemsstaten at gennemføre beslutningen korrekt ⁽²²⁾.
19. Efter EF-Domstolens retspraksis kan denne absolutte umulighed ikke kun bygge på en formodning. Medlemsstaten skal påvise, at den efter bedste evne har forsøgt at tilbagesøge ulovlig støtte, og den skal samarbejde med Kommissionen i overensstemmelse med EF-traktatens artikel 10 med henblik på at overvinde vanskelighederne ⁽²³⁾.
20. En gennemgang af retspraksis viser, at Fællesskabets retsinstanser har fortolket begrebet »absolut umulighed« meget restriktivt. Retsinstanserne har ved flere lejligheder bekræftet, at en medlemsstat ikke kan påberåbe sig nationale retsbestemmelser, så som nationale forældelsesregler ⁽²⁴⁾ eller fraværet af tilbagesøgningsakter i national lovgivning ⁽²⁵⁾, som begrundelse for ikke at efterkomme tilbagesøgningsbeslutningen ⁽²⁶⁾. EF-Domstolen har på samme måde fundet, at tilbagesøgningspligten ikke påvirkes af omstændigheder i forbindelse med modtagerens økonomiske forhold. Den har klarlagt, at en virksomhed i økonomiske vanskeligheder ikke i sig selv er bevis for, at tilbagesøgning var umulig ⁽²⁷⁾. Under sådanne omstændigheder har Domstolen understreget, at det kun er med fraværet af ubehæftede aktiver, at medlemsstaten kan påvise den absolutte umulighed i at tilbagesøge støtten ⁽²⁸⁾. Medlemsstaterne har i en række sager gjort gældende, at de ikke har været i stand til at fuldbyrde tilbagesøgningsbeslutningen på grund af de dertil knyttede administrative eller tekniske vanskeligheder (f.eks. et stort antal involverede støttemodtagere). Domstolen har konstant afvist at acceptere, at sådanne vanskeligheder kan gøre det ud for en absolut umulighed for tilbagesøgning ⁽²⁹⁾. Endelig kan frygten for endog uoverstigelige interne vanskeligheder ikke berettige en medlemsstats manglende overholdelse af sine forpligtelser i henhold til fællesskabsretten ⁽³⁰⁾.

2.2.3. Anvendelsen af nationale procedurer og behovet for omgående og effektiv iværksættelse

21. Det fremgår af artikel 14, stk. 3, i procedureforordningen, at »tilbagebetalingen skal ske omgående og i overensstemmelse med gældende procedurer i den pågældende medlemsstats nationale ret, forudsat at disse giver mulighed for omgående og effektiv gennemførelse af Kommissionens beslutning«.
22. Selv om det står medlemsstaterne frit at vælge, hvordan de i henhold til national lovgivning vil iværksætte tilbagesøgningsbeslutninger, bør de foranstaltninger, de træffer, give tilbagesøgningsbeslutningen fyldestgørende retsvirkning. Det er derfor nødvendigt, at de nationale foranstaltninger, som medlemsstaterne træffer, fører til en **effektiv og omgående** iværksættelse af Kommissionens beslutning.
23. I dommen afsagt i den såkaldte Olympic Airways-sag ⁽³¹⁾ understregede EF-Domstolen, at den foranstaltning, som medlemsstaten træffer, skal være **effektiv** og frembringe et konkret tilbagesøgningsresultat. Medlemsstaternes foranstaltninger skal føre til faktisk tilbagebetaling af de skyldige beløb fra støttemodtageren. I den nylige Scott-dom ⁽³²⁾ bekræftede EF-Domstolen denne linje og understregede, at nationale fremgangsmåder, der ikke opfylder betingelserne i procedureforordningens artikel 14, stk. 3, ikke bør finde anvendelse. Domstolen gendrev navnlig medlemsstatens argument om at have truffet alle de foranstaltninger, som er til rådighed i dens retssystem, og insisterede på, at sådanne foranstaltninger også bør frembringe et konkret tilbagesøgningsresultat, og det inden for den frist, Kommissionen fastsætter i tilbagesøgningsbeslutningen.

⁽²¹⁾ Sag 94/87, *Kommissionen mod Tyskland*, Sml. 1989, s. 175.

⁽²²⁾ Sag C-404/00, *Kommissionen mod Spanien*, Sml. 2003, s. I-6695.

⁽²³⁾ Sag C-280/95, *Kommissionen mod Italien*, Sml. 1998, s. I-259.

⁽²⁴⁾ Sag C-24/95, *Alcan*, Sml. 1997, s. 1591, præmis 34-37.

⁽²⁵⁾ Sag C-303/88, *Italien mod Kommissionen*, Sml. 1991, s. I-1433.

⁽²⁶⁾ Sag C-52/84, *Kommissionen mod Belgien*, Sml. 1986, s. 89, præmis 9.

⁽²⁷⁾ Sag C-52/84, *Kommissionen mod Belgien*, se fodnote 26, præmis 14.

⁽²⁸⁾ Sag C-499/99, *Kommissionen mod Spanien*, Sml. 2002, s. I-06301.

⁽²⁹⁾ Sag C-280/95, *Kommissionen mod Italien*, se fodnote 23.

⁽³⁰⁾ Sag C-6/97, *Italien mod Kommissionen*, Sml. 1999, s. I-2981, præmis 34.

⁽³¹⁾ Sag C-415/03, *Kommissionen mod Grækenland*, se fodnote 9.

⁽³²⁾ Sag C-232/05, *Kommissionen mod Frankrig*, se fodnote 9.

24. I henhold til procedureforordningens artikel 14, stk. 3, skal tilbagesøgningsbeslutninger gennemføres såvel effektivt som **omgående**. I Scott-sagen understregede EF-Domstolen betydningen af tidsdimensionen i tilbagesøgningsforløbet. Domstolen præciserede, at anvendelsen af de nationale procedurer ikke — ved at hindre en omgående og effektiv gennemførelse af Kommissionens beslutning — må være til hinder for en genskabelse af normale konkurrencevilkår. Nationale procedurer, der hindrer den omgående genoprettelse af situationen før støtten og forlænger den ubegrundede konkurrencemæssige fordel, der er opnået som følge af den ulovlige støtte, opfylder således ikke betingelserne i procedureforordningens artikel 14, stk. 3.
25. I denne henseende er det vigtigt at erindre, at et annullationssøgsmål over for en tilbagesøgningsbeslutning efter EF-traktatens artikel 230 ikke har opsættende virkning. Ved sådanne søgsmål kan støttemodtageren dog i medfør af EF-traktatens artikel 242 anmode om udsættelse af gennemførelsen af tilbagebetalingen. Anmodninger om udsættelse skal angive de omstændigheder, der ligger til grund for den presserende karakter, og indeholde anbringender begrundet i såvel sagens omstændigheder som i retsbestemmelser, der kan begrunde en oplagt sag for de foreløbige foranstaltninger, der anmodes om. EF-Domstolen eller Retten i Første Instans kan derefter, hvis de finder, at omstændighederne kræver det, påbyde, at anvendelsen af den bestridte Kommissionsbeslutning stilles i bero.

2.2.4. Princippet om loyalt samarbejde

26. EF-traktatens artikel 10 forpligter medlemsstaterne til at lette gennemførelsen af Fællesskabets opgaver og pålægger medlemsstaterne og EU-institutionerne en gensidig forpligtelse til samarbejde med henblik på at virkeliggøre traktatens målsætninger.
27. For så vidt angår gennemførelsen af tilbagesøgningsbeslutninger skal Kommissionen og medlemsstaterne således samarbejde for at virkeliggøre målet om at genoprette konkurrencevilkårene i det indre marked.
28. En medlemsstat, der under gennemførelsen af en tilbagesøgningsbeslutning støder på uforudsete og uforudsigelige vanskeligheder eller får kendskab til følger, der ikke er forudset af Kommissionen, skal forelægge Kommissionen disse problemer til vurdering med forslag om passende ændringer af den pågældende beslutning ⁽³³⁾. I så tilfælde skal Kommissionen og medlemsstaterne samarbejde efter bedste evne med henblik på at overvinde vanskelighederne, idet traktatens bestemmelser fuldt ud skal overholdes fuldt ud ⁽³⁴⁾. På samme vis kræver princippet om loyalt samarbejde, at medlemsstaterne giver Kommissionen alle de oplysninger, som er nødvendige til efterprøvelse af, at foranstaltningerne er egnede til at gennemføre beslutningen ⁽³⁵⁾.
29. Den omstændighed, at Kommissionen underrettes om de tekniske og retlige problemer, som en gennemførelse af beslutningen indebærer, frigør ikke medlemsstaterne fra forpligtelsen til at træffe alle de foranstaltninger, der er nødvendige for at tilbagesøge støtten fra den pågældende virksomhed og foreslå Kommissionen egnede foranstaltninger til gennemførelse af beslutningen ⁽³⁶⁾.

3. GENNEMFØRELSE AF TILBAGESØGNINGSPOLITIKKEN

30. Såvel Kommissionen som medlemsstaterne spiller en afgørende rolle i gennemførelsen af tilbagesøgningsbeslutningerne og kan bidrage til en effektiv håndhævelse af tilbagesøgningspolitikken.

3.1. Kommissionens rolle

31. Kommissionens tilbagesøgningsbeslutning pålægger den pågældende medlemsstat en forpligtelse til tilbagesøgning. Den kræver, at den pågældende medlemsstat tilbagesøger et givet støttebeløb fra en modtager eller en række modtagere inden for en given tidshorisont. Erfaringerne viser, at tempoet for håndhævelsen af en tilbagesøgningsbeslutning påvirkes af, hvor præcist eller fyldestgørende selve beslutningen er udformet. Kommissionen vil derfor fortsat bestræbe sig på, at tilbagesøgningsbeslutninger indeholder en klar angivelse af det eller de støttebeløb, der skal tilbagesøges, de virksomheder, hos hvem tilbagesøgningen skal ske, og den frist inden for hvilken tilbagesøgningen skal være tilendebragt.

⁽³³⁾ Sag C-404/00, *Kommissionen mod Spanien*, se fodnote 22.

⁽³⁴⁾ Sag C-94/87, *Kommissionen mod Tyskland*, Sml. 1989, s. 175, præmis 9, og sag C-348/93, *Kommissionen mod Italien*, se fodnote 14, præmis 17.

⁽³⁵⁾ For en illustration af forslag til foranstaltninger henvises til sag C-209/00, *Kommissionen mod Tyskland*, Sml. 2002, s. I-11695.

⁽³⁶⁾ Sag 94/87, *Kommissionen mod Tyskland*, se fodnote 34, præmis 10.

Angivelse af de virksomheder fra hvem støtten skal tilbagesøges

32. Ulovlig og uforenelig støtte skal tilbagesøges fra de virksomheder, der faktisk har draget fordel af den ⁽³⁷⁾. Kommissionen vil videreføre sin nuværende praksis med så vidt muligt i tilbagesøgningsbeslutningen at angive den eller de virksomheder, som støtten skal tilbagesøges fra. Hvis det i gennemførelsesforløbet fremkommer, at støtten er blevet overført til andre enheder, må medlemsstaten eventuelt udvide tilbagesøgningen til at omfatte alle faktiske modtagere for at sikre, at tilbagesøgningsforpligtelsen ikke omgås.
33. De europæiske retsinstanser har udstukket retningslinjer om de omstændigheder, der gør, at tilbagesøgningsforpligtelsen bør udvides til andre virksomheder end den oprindelige modtager af den ulovlige og uforenelige støtte. I henhold til EF-Domstolen kan der forekomme overførsel af en uberettiget fordel, hvis den oprindelige støttemodtagers aktiver overføres til tredjemand til en pris, der er lavere end markedsværdien, undertiden til en efterfølger stiftet netop for at omgå tilbagesøgningspåbuddet. Hvis Kommissionen kan bevise, at aktiver er solgt til en pris, der er lavere end markedsværdien, navnlig til en efterfølger, der er oprettet for at omgå tilbagesøgningspåbuddet, har EF-Domstolen fundet, at tilbagesøgningspåbuddet kan udvides til at omfatte denne tredjepart også ⁽³⁸⁾. I typiske omgængelsessager afspejler overførslen ikke anden økonomisk logik end det forhold, at tilbagesøgningspåbuddet søges ugyldiggjort ⁽³⁹⁾.
34. For så vidt angår overførsel af aktier i et selskab, der skal tilbagebetale ulovlig og uforenelig støtte (aktieaftaler), har EF-Domstolen fundet ⁽⁴⁰⁾, at salg af aktier i sådant et selskab til tredjemand ikke berører modtagerens forpligtelse til at tilbagebetale sådan støtte ⁽⁴¹⁾. Når det kan fastslås, at køberen af aktierne betalte den gældende markedspris for aktierne i selskabet, kan han ikke anses for at have haft nogen fordel, der kunne udgøre statsstøtte ⁽⁴²⁾.
35. Når Kommissionen vedtager tilbagesøgningsbeslutninger for støtteordninger, er den sædvanligvis ikke i stand til i selve beslutningen at angive samtlige virksomheder, der har modtaget ulovlig og uforenelig støtte. Dette skal afklares i begyndelsen af gennemførelsesforløbet af den pågældende medlemsstat, som dernæst må efterprøve hver berørt virksomheds individuelle situation ⁽⁴³⁾.

Fastsættelse af det beløb, der skal tilbagesøges

36. Formålet med tilbagesøgningen er opnået, »når den pågældende støtte, eventuelt med tillæg af morarenter, er blevet tilbagebetalt af støttemodtageren eller, med andre ord, af de virksomheder, som virkelig har modtaget den. Ved denne tilbagebetaling mister støttemodtageren jo den fordel, der var opnået på markedet i forhold til konkurrenterne, og situationen fra tiden før ydelsen af støtte er genoprettet« ⁽⁴⁴⁾.
37. Kommissionen vil som hidtil i sine tilbagesøgningsbeslutninger klart angive de ulovlige og uforenelige støtteordninger, der er genstand for tilbagesøgningen. Når Kommissionen råder over de nødvendige oplysninger, vil den også bestræbe sig på at angive beregne det præcise støttebeløb, der skal tilbagesøges. Det står imidlertid klart, at Kommissionen ikke kan og retligt heller ikke er forpligtet til at fastsætte det nøjagtige beløb, der skal tilbagesøges. Det er tilstrækkeligt, at Kommissionens beslutning indeholder anvisninger, hvorved medlemsstaten uden overdrevne vanskeligheder, selv kan fastslå beløbet ⁽⁴⁵⁾.

⁽³⁷⁾ Sag C-303/88, *Italien mod Kommissionen*, Sml. 1991, s. I-1433, præmis 57 og sag C-277/00, *Tyskland mod Kommissionen* (»SMI«), Sml. 2004, s. I-3925, præmis 75.

⁽³⁸⁾ Sag C-277/00, *Tyskland mod Kommissionen*, se fodnote 37.

⁽³⁹⁾ Sag C-328/99 og C-399/00, *Italien og SIM 2 Multimedia Spa mod Kommissionen*. Et andet eksempel på omgåelse kan ses i sag C-415/03, *Kommissionen mod Grækenland*, se fodnote 9.

⁽⁴⁰⁾ Sag C-328/99 og C-399/00, *Italien og SIM 2 Multimedia mod Kommissionen*, Sml. 2003, s. I-4035, præmis 83.

⁽⁴¹⁾ Hvis et selskab, der har modtaget statsstøtte, som Kommissionen har erklæret forenelig, privatiseres, kan medlemsstaten i privatiseringsaftalen indføje en ansvars klausul for at beskytte køberen af selskabet mod risikoen for, at Kommissionens oprindelige beslutning om godkendelse af støtten omstødes af Fællesskabets retsinstanser og erstattes med en beslutning truffet af Kommissionen med påbud om tilbagesøgning af denne støtte fra støttemodtageren. En sådan klausul gør det muligt at tilpasse den pris, køberen betaler for det privatiserede selskab under behørig hensyntagen til det nye tilbagesøgningsansvar.

⁽⁴²⁾ Sag C-277/00, *Tyskland mod Kommissionen*, se fodnote 37, præmis 80.

⁽⁴³⁾ Sag C-310/99, *Italien mod Kommissionen*, Sml. 2002, s. I-2289, præmis 91.

⁽⁴⁴⁾ Sag C-277/00, *Tyskland mod Kommissionen*, se fodnote 37, præmis 74-76.

⁽⁴⁵⁾ Sag C-480/98, *Spanien mod Kommissionen*, Sml. 2000, s. I-8717, præmis 25 og forenede sager C-67/85, C-68/95 og C-70/85, *Kwekerij van der Kooy BV m.fl. mod Kommissionen*, Sml. 1988, s. 219.

38. Når det drejer sig om en ulovlig og uforenelig støtteordning, er Kommissionen ikke i stand til nærmere at fastsætte det uforenelige støttebeløb, der skal tilbagesøges fra de enkelte støttemodtagere. Det ville kræve, at medlemsstaten foretager en detaljeret analyse af den støtte, der tildeles i hver enkelt sag i henhold til den pågældende støtteordning. Kommissionen angiver derfor i sin beslutning, at medlemsstaten skal tilbagesøge al støtte, medmindre støtten er tildelt et specifikt projekt, som på tidspunktet for støttens ydelse opfyldte samtlige betingelser i en gruppefritagelsesforordning eller for en af Kommissionen godkendt støtteordning.
39. Efter procedureforordningens artikel 14, stk. 2, skal den støtte, der skal tilbagebetales i medfør af en beslutning om tilbagebetaling, indeholde renter beregnet på grundlag af en passende sats, der fastsættes af Kommissionen. Renterne betales fra det tidspunkt, hvor den ulovlige støtte var til støttemodtagerens rådighed, og indtil den tilbagebetales ⁽⁴⁶⁾. I henhold til gennemførelsesforordningen tilskrives renten med renters rente indtil datoen for tilbagebetaling af støtten.

Tidsplan for gennemførelse af beslutningen

40. Kommissionen har tidligere i sine tilbagesøgningsbeslutninger nærmere angivet en enkelt tidsfrist på to måneder inden for hvilken, den pågældende medlemsstat skulle meddele Kommissionen hvilke foranstaltninger, den havde truffet for at efterkomme en given beslutning. Domstolen anerkendte, at denne frist også skulle anses for fristen for gennemførelsen af selve Kommissionens beslutning ⁽⁴⁷⁾.
41. Domstolen har yderligere fundet, at henvendelser og forhandlinger mellem Kommissionen og den pågældende medlemsstat i tilknytning til gennemførelsen af Kommissionens beslutning ikke kunne frigøre medlemsstaten fra pligten til at træffe alle nødvendige foranstaltninger for at efterkomme beslutningen inden for den fastsatte frist ⁽⁴⁸⁾.
42. Kommissionen erkender, at en frist på to måneder for gennemførelsen af Kommissionens beslutning i de fleste sager er for kort. Den har derfor besluttet at forlænge fristen for gennemførelse af tilbagesøgningsbeslutninger til fire måneder. Kommissionen vil fremover fastsætte to forskellige tidsfrister i sine tilbagesøgningsbeslutninger:
- en første tidsfrist på to måneder efter beslutningens ikrafttræden inden for hvilken, medlemsstaten skal underrette Kommissionen om de planlagte eller allerede trufne foranstaltninger
 - en anden tidsfrist på fire måneder efter beslutningens ikrafttræden inden for hvilken, Kommissionens beslutning skal være gennemført.
43. Hvis en medlemsstat støder på svære vanskeligheder, der hindrer den i at overholde en af disse tidsfrister, skal den underrette Kommissionen om vanskelighederne ledsaget af en behørig begrundelse. Kommissionen kan dernæst eventuelt forlænge fristen i overensstemmelse med princippet om loyalt samarbejde ⁽⁴⁹⁾.

3.2. Medlemsstaternes rolle i gennemførelsen af tilbagesøgningsbeslutninger

3.2.1. Hvem er ansvarlig for gennemførelsen af tilbagesøgningsbeslutningen?

44. Medlemsstaten er ansvarlig for gennemførelsen af tilbagesøgningsbeslutningen. Det er i procedureforordningens artikel 14, stk. 1, fastlagt, at medlemsstaten skal træffe alle nødvendige foranstaltninger til at kræve støtten tilbagebetalt fra støttemodtageren.
45. Det er i denne henseende vigtigt at erindre, at EF-Domstolen ved flere lejligheder har bekræftet, at en kommissionsbeslutning rettet til en medlemsstat har bindende virkning for alle medlemsstatens organer, herunder også domstolene ⁽⁵⁰⁾. Dette indebærer, at hvert organ i den medlemsstat, der er involveret i gennemførelsen af en tilbagesøgningsbeslutning, skal træffe alle de nødvendige foranstaltninger til at sikre omgående og effektiv anvendelse af en sådan beslutning.

⁽⁴⁶⁾ I denne henseende henvises til undtagelsestilfældet i sag C-480/98, *Spanien mod Kommissionen*, se fodnote 45, præmis 36 ff.

⁽⁴⁷⁾ Sag C-207/05, *Kommissionen mod Italien*, Sml. 2006, s. I-00070, præmis 31-36. Se også sag C-378/98, *Kommissionen mod Belgien*, Sml. 2001, s. I-5107, præmis 28, og sag C-232/05, *Kommissionen mod Frankrig*, se fodnote 9.

⁽⁴⁸⁾ Sag C-5/86, *Kommissionen mod Belgien*, Sml. 1987, s. 1773.

⁽⁴⁹⁾ Sag C-207/05, *Kommissionen mod Italien* (2006), dom afsagt den 1. juni 2006.

⁽⁵⁰⁾ Sag 249/85, *Albako Margarinefabrik Maria von der Linde GmbH & Co. KG mod Bundesanstalt für landwirtschaftliche Marktorndung*, Sml. 1987, s. 02345.

46. Fællesskabsretten foreskriver ikke, hvilket organ i medlemsstaten der bør forestå den praktiske gennemførelse af tilbagesøgningsbeslutningen. Det tilkommer den nationale retsorden i den pågældende medlemsstat at udpege de organer, der skal være ansvarlige for gennemførelsen af tilbagesøgningsbeslutningen. De ansvarlige bag håndhævelsesundersøgelsen bemærker, at »et fælles princip for alle de undersøgte lande er, at tilbagesøgningen skal forestås af den myndighed, der tildelte støtten. Dette medfører, at en bred vifte af centrale, regionale og lokale myndigheder er involveret i tilbagesøgningsforløbet⁽⁵¹⁾«. De gør også gældende, at nogle medlemsstater har pålagt et centralt organ den opgave, det er at kontrollere og overvåge tilbagesøgningsforløbet. Dette organ er sædvanligvis i løbende kontakt med Kommissionen. De ansvarlige bag håndhævelsesundersøgelsen konkluderer, at et sådant centralt organ synes at bidrage til en mere effektiv gennemførelse af tilbagesøgningsbeslutninger.

3.2.2. Efterlevelse af tilbagesøgningsforpligtelsen

47. Procedureforordningens artikel 14, stk. 3, forpligter medlemsstaten til omgående at indlede tilbagesøgningsproceduren. Som nævnt under punkt 3.1 ovenfor vil det i tilbagesøgningsbeslutningen være angivet inden for hvilken frist, medlemsstaten skal indsende detaljerede oplysninger om de foranstaltninger, den har truffet eller planlægger at træffe for at gennemføre beslutningen. Navnlig vil medlemsstaten skulle tilvejebringe fyldestgørende oplysninger om, hvem der har modtaget ulovlig og uforenelig støtte, de pågældende støttebeløb og den nationale procedure, der bringes i anvendelse for at opnå tilbagebetaling. Hertil kommer, at medlemsstaten vil skulle tilvejebringe dokumentation for at have underrettet modtageren om denne forpligtelse til at tilbagebetale støtten.

Identificering af støttemodtageren og fastsættelse af det beløb, der skal tilbagesøges

48. Tilbagesøgningsbeslutningen indeholder ikke altid fuldstændige oplysninger om hverken støttemodtagernes identitet eller det nøjagtige støttebeløb, der skal tilbagesøges. I sådanne tilfælde skal medlemsstaten omgående identificere de virksomheder, der er berørt af beslutningen, og beregne det nøjagtige støttebeløb, der skal tilbagesøges fra hver støttemodtager.
49. I tilfælde af en ulovlig og uforenelig støtteordning vil medlemsstaten skulle foretage en detaljeret analyse af den støtte, der tildeles i hver enkelt sag i henhold til den pågældende støtteordning. For at beregne det nøjagtige støttebeløb, der skal tilbagesøges fra hver støttemodtager under ordningen, må medlemsstaten kortlægge, i hvilket omfang støtten er tildelt et specifikt projekt, som på tidspunktet for støttens ydelse opfyldte samtlige betingelser i en gruppefritagelsesforordning eller for en af Kommissionen godkendt støtteordning. Medlemsstaten må i sådanne tilfælde også anvende de materielle de minimiskriterier, der var gældende på tidspunktet for ydelsen af den ulovlige og uforenelige støtte, der er genstand for tilbagesøgningsbeslutningen.
50. De nationale myndigheder kan i beregningen af det beløb, der skal tilbagebetales, tage hensyn til skatte-reglernes indvirkning. Når en modtager af ulovlig og uforenelig støtte har betalt skat af den modtagne støtte, kan de nationale myndigheder i overensstemmelse med deres nationale skatteregler tage tidligere indbetalt skat i betragtning ved kun at tilbagesøge nettobeløbet fra modtageren⁽⁵²⁾. Det er Kommissionens opfattelse, at de nationale myndigheder i sådanne tilfælde må sikre sig, at modtageren ikke kan påberåbe sig yderligere skattelempler under henvisning til det forhold, at tilbagebetalingen har reduceret den skattepligtige indtjening, da dette ville betyde, at det tilbagesøgte nettobeløb var lavere end det oprindeligt modtagne beløb.

Tilbagesøgningsproceduren

51. Folkene bag håndhævelsesundersøgelsen dokumenterede med stor tydelighed, at tilbagesøgningsprocedurerne er meget forskellige fra den ene medlemsstat til den anden. Undersøgelsen viser også, at selv internt i en medlemsstat kan der anvendes flere forskellige procedurer for at tilbagesøge ulovlig og uforenelig støtte. I de fleste medlemsstater fastlægges tilbagesøgningsproceduren normalt i forhold til hvilken form for foranstaltning, der ligger til grund for støttetildelingen. Administrative procedurer synes i deres helhed at være mere effektive end civile retlige procedurer, fordi administrative tilbagebetalingspåbud kan eller vil kunne fuldbyrdes øjeblikkeligt⁽⁵³⁾.

⁽⁵¹⁾ Se s. 521 i undersøgelsen.

⁽⁵²⁾ Sag T-459/93, *Siemens mod Kommissionen*, Sml. 1995, s. II-1675, præmis 83. Se også sag C-148/04, *Unicredito Spa mod Agenzia delle Entrate, Ufficio Genova I*, Sml. 2005, s. I-11137, præmis 117-120.

⁽⁵³⁾ Se s. 522 ff. i undersøgelsen.

52. Fællesskabsretten foreskriver ikke hvilken procedure, medlemsstaten skal anvende for at gennemføre en tilbagesøgningsbeslutning. Medlemsstaterne bør dog være opmærksom på, at valg af og anvendelse af en national procedure forudsætter, at denne giver mulighed for omgående og effektiv gennemførelse af Kommissionens beslutning. Dette indebærer, at de ansvarlige myndigheder nøje gennemtænker samtlige mulige tilbagesøgningsinstrumenter i deres nationale retsorden og udvælger den procedure, der mest sandsynligt vil kunne sikre omgående gennemførelse af beslutningen ⁽⁵⁴⁾. Når nationale retsbestemmelser tillader det, bør de anvende hasteprocedurer. I overensstemmelse med principperne om ækvivalens og effektivitet må sådanne procedurer dog ikke være mindre gunstige end dem, der gælder for tilsvarende søgsmål på grundlag af national ret, og de må heller ikke i praksis gøre det umuligt eller uforholdsmæssigt vanskeligt at udøve de rettigheder, der tillægges i henhold til Fællesskabets retsorden ⁽⁵⁵⁾.
53. Mere generelt bør medlemsstaterne ikke på nogen måde kunne hindre gennemførelsen af en af Kommissionen vedtaget tilbagesøgningsbeslutning ⁽⁵⁶⁾. Medlemsstaternes myndigheder er således forpligtet til at tilsidesætte nationale retsbestemmelser, der måtte hindre omgående gennemførelse af Kommissionens beslutning ⁽⁵⁷⁾.

Forkyndelse og fuldbyrdelse af tilbagebetalingspåbud

54. Når modtageren, det beløb, der skal tilbagesøges, og den procedure, der skal anvendes, er fastlagt, skal tilbagebetalingspåbud omgående og inden fristen i Kommissionens beslutning sendes til modtagerne af den ulovlige og uforenelige støtte. De ansvarlige myndigheder for tilbagesøgningen skal sikre, at tilbagebetalingspåbud fuldbyrdes, og at tilbagebetalingen foretages inden for den frist, der er fastsat i beslutningen. Hvis en modtager ikke efterkommer tilbagebetalingspåbuddet, bør medlemsstaten øjeblikkeligt søge kravet fuldbyrdet efter nationale retsbestemmelser.

3.2.3 Søgsmål for nationale domstole

55. Gennemførelse af tilbagesøgningsbeslutninger kan medføre søgsmål for de nationale domstole. Selv om der er væsentlige forskelle i de retlige traditioner og systemer i medlemsstaterne, kan der skelnes mellem to hovedgrupper af tilbagebetalingsrelaterede søgsmål: søgsmål indbragt af den tilbagesøgende myndighed med henblik på udstedelse af en retskendelse for at tvinge en uvillig modtager til at tilbagebetale den ulovlige og uforenelige støtte og søgsmål indbragt af modtagere, der bestrider tilbagebetalingspåbuddet.
56. Analysen af dette aspekt i håndhævelsesundersøgelsen viser, at fuldbyrdelse af en tilbagesøgningsbeslutning kan forsinkes i mange år, når de nationale foranstaltninger til gennemførelse af en tilbagesøgningsbeslutning bestrides i retten. Dette er så meget desto mere tilfældet, når selve tilbagesøgningsbeslutningen anfægtes for Fællesskabets retsinstanser, og når nationale dommere anmodes om at stille gennemførelsen af nationale foranstaltninger i bero, indtil Fællesskabets retsinstanser har truffet endelig afgørelse om tilbagesøgningsbeslutningens gyldighed.
57. EF-Domstolen har fundet, at en støttemodtager, som uden tvivl ville kunne have anfægtet en tilbagesøgningsbeslutning vedtaget af Kommissionen for Fællesskabets retsinstanser i henhold til EF-traktatens artikel 230, ikke længere kan anfægte beslutningens gyldighed for en national domstol med henvisning til, at beslutningen var ulovlig ⁽⁵⁸⁾. Det følger heraf, at en støttemodtager, der kunne have anmodet Fællesskabets retsinstanser om foreløbige forholdsregler efter EF-traktatens artikel 242 og 243, men har undladt det, ikke med henvisning til forhold vedrørende beslutningens gyldighed kan bede om opsættelse af de foranstaltninger, som de nationale myndigheder har truffet for at gennemføre den beslutning. Dette spørgsmål er forbeholdt Fællesskabets retsinstanser ⁽⁵⁹⁾.

⁽⁵⁴⁾ Undersøgelsen understreger i denne henseende de tyske myndigheders nylige forsøg på at fuldbyrde et tilbagebetalingskrav i sagen Kvaerner Warnow Werft, hvor støtten var ydet under en privatretlig aftale. Da modtageren nægtede at tilbagebetale støtten, besluttede den kompetente myndighed ikke at indbringe et civilretligt søgsmål, men i stedet at udstede et forvaltningsretligt påbud om omgående tilbagebetaling af støtten. Det blev yderligere erklæret, at påbuddet kunne tvangsfuldbyrdes øjeblikkeligt. Den højere forvaltningsdomstol for Berlin-Brandenburg fandt, at den kompetente myndighed ikke var forpligtet til at tilbagesøge støtten på samme måde, som den var ydet, og var enig i, at hvis Kommissionens beslutning skulle være meningsfuld, måtte den kompetente myndighed kunne tilbagesøge støtten ved hjælp af et forvaltningsretligt påbud. Hvis denne afgørelse bekræftes i efterfølgende søgsmål, kan det forventes, at tilbagesøgning af støtte i fremtiden i Tyskland principielt kan foretages efter de forvaltningsretlige regler.

⁽⁵⁵⁾ Sag C-13/01, *Safalero*, Sml. 2003, s. I-8679, præmis 49-50.

⁽⁵⁶⁾ Sag C 48/71, *Kommissionen mod Italien*, Sml. 1972, s. 00529.

⁽⁵⁷⁾ Sag C-232/05, *Kommissionen mod Frankrig*, se fodnote 9.

⁽⁵⁸⁾ Sag C-188/92, *TWD Textilwerke Deggendorf GmbH mod Tyskland*, se fodnote 10.

⁽⁵⁹⁾ Som på ny bekræftet i sag C-232/05, *Kommissionen mod Frankrig*, se fodnote 9.

58. I sager hvor det derimod ikke siger sig selv, at et annulationssøgsmål over for den anfægtede beslutning indbragt af støttemodtageren ville have kunnet antages, bør støttemodtageren ydes en hensigtsmæssig retslig beskyttelse. I tilfælde af, at støttemodtageren anfægter beslutningens gennemførelse i et søgsmål for den nationale domstol med henvisning til, at denne tilbagesøgningsbeslutning var ulovlig, skal den nationale dommer anmode EF-Domstolen om en præjudiciel afgørelse efter EF-traktatens artikel 234 om en sådan beslutnings gyldighed ⁽⁶⁰⁾.
59. Ifald modtageren også anmoder om foreløbige forholdsregler i forhold til de nationale foranstaltninger, der er truffet for at gennemføre tilbagesøgningsbeslutningen, fordi Kommissionens tilbagesøgningsbeslutning hævdes at være ulovlig, skal den nationale dommer vurdere, hvorvidt den pågældende sag opfylder de betingelser, som EF-Domstolen har opstillet i sagerne Zuckerfabrik ⁽⁶¹⁾ og Atlanta ⁽⁶²⁾. I henhold til fast retspraksis kan den nationale domstol kun foreskrive foreløbige forholdsregler, hvis:
- (1) domstolen nærer alvorlig tvivl med hensyn til fællesskabsretsaktens gyldighed, og såfremt Domstolen ikke allerede er blevet anmodet om at tage stilling til den anfægtede retsakts gyldighed, selv forelægger spørgsmålet herom for EF-Domstolen,
 - (2) der foreligger uopsættelighed for at forhindre, at den part, der begærer de foreløbige forholdsregler, lider et alvorligt og uopretteligt tab,
 - (3) der tages behørigt hensyn til Fællesskabets interesse, og
 - (4) den nationale domstol ved sin vurdering af, hvorvidt disse betingelser er opfyldt, respekterer afgørelser fra Domstolen eller Retten i Første Instans, hvorved der er foretaget en prøvelse af fællesskabsretsaktens lovlighed, samt kendelser, hvorved der er blevet truffet afgørelse om begæringer om tilsvarende foreløbige forholdsregler på fællesskabsplan ⁽⁶³⁾.

3.2.4. Det særlige forhold med insolvente modtagere

60. Indledningsvist skal det bemærkes, at det er vigtigt at erindre, at det er EF-Domstolens faste retspraksis, at det forhold, at en modtager er insolvent eller under konkurs, ikke har nogen indvirkning på modtagerens forpligtelse til at tilbagebetale ulovlig og uforenelig støtte ⁽⁶⁴⁾.
61. I de fleste sager med en insolvent støttemodtager vil det ikke være muligt at få tilbagebetalt det fulde beløb af udbetalt ulovlig og uforenelig støtte (med renter), da modtagerens aktiver ikke vil være tilstrækkelige til at efterkomme samtlige kreditorers krav. Det vil derfor ikke være muligt på traditionel vis at genoprette den situation, der bestod forud for støttetildelingen. Da det overordnede formål med tilbagesøgningen er at bringe konkurrencefordrejningen til ende, har EF-Domstolen fundet, at afvikling af modtagervirksomheden kan anses for at være en acceptabel mulighed for tilbagebetaling i sådanne sager ⁽⁶⁵⁾. Det er derfor Kommissionens opfattelse, at en beslutning, der pålægger medlemsstaten at tilbagesøge ulovlig og uforenelig støtte fra en insolvent modtager, kan anses for at være behørigt gennemført, enten hvis støtten tilbagebetales fuldt ud, eller i tilfælde af delvis tilbagebetaling, når selskabet afvikles, og aktiverne sælges på markedsvilkår.
62. Medlemsstaternes myndigheder bør ved gennemførelsen af tilbagesøgningsbeslutninger over for insolvente støttemodtagere sikre sig, at der under konkursbehandlingen tages behørigt hensyn til Fællesskabets interesse, og navnlig behovet for at bringe konkurrencefordrejningen som følge af den ulovlige og uforenelige støtte til ende så hurtigt som muligt.

⁽⁶⁰⁾ Sag C-346/03, *Atzeni m.fl.*, Sml. 2006, s. I-01875, præmis 30-34.

⁽⁶¹⁾ Forenede sager C-143/88 og C-92/89, *Zuckerfabrik Süderdithmarschen A.G. m.fl.*, Sml. 1991, s. I-415, præmis 23 ff.

⁽⁶²⁾ Sag C-465/93, *Atlanta Fruchthandels-gesellschaft mbH m.fl.*, Sml. 1995, s. I-3761, præmis 51.

⁽⁶³⁾ Sag C-465/93, *Atlanta Fruchthandels-gesellschaft mbH m.fl.*, se fodnote 61, præmis 51.

⁽⁶⁴⁾ Sag C-42-93, *Spanien mod Kommissionen* (»Merco«), Sml. 1994, s. I-4175.

⁽⁶⁵⁾ Sag C-52/84, *Kommissionen mod Belgien*, Sml. 1986, s. 9.

63. Kommissionens erfaringer viser imidlertid, at den omstændighed, at fordringer anmeldes i konkursboet, ikke altid er tilstrækkelig til at sikre omgående og effektiv gennemførelse af Kommissionens tilbagesøgningsbeslutninger. Anvendelsen af visse bestemmelser i national konkurslovgivning kan forhindre, at tilbagesøgningsbeslutninger får virkning ved at tillade videreførelse af virksomhedens drift, på trods af at der ikke har været fyldestgørende tilbagebetaling, og dermed en fortsættelse af konkurrencefordrejningerne. I lyset af dens erfaringer med tilbagesøgning fra insolvente modtagere er det Kommissionens opfattelse, at der er behov for nærmere at fastlægge medlemsstaternes forpligtelser i de forskellige faser af konkursbehandling.
64. Medlemsstaten bør øjeblikkeligt anmelde sin fordring i konkursboet ⁽⁶⁶⁾. I henhold til EF-Domstolens retspraksis skal tilbagesøgningen ske i overensstemmelse med de nationale konkursregler ⁽⁶⁷⁾. Tilbagesøgningsgælden skal derfor tilbagebetales i medfør af den status, gælden får i henhold til national lovgivning.
65. Der har tidligere været tilfælde, hvor kurator har afvist anmeldelse af tilbagesøgningsfordringen i konkursbehandlingen på grund af formen af den ulovlige og uforenelige støtteydelse (f.eks. når støtten er ydet i form af kapitalindskydelse). Dette forhold finder Kommissionen problematisk, navnlig hvis sådanne afvisninger fratager de myndigheder, der er ansvarlige for gennemførelsen af tilbagesøgningsbeslutningen, ethvert middel til at sikre, at der tages behørigt hensyn til Fællesskabets interesse under konkursbehandlinger. Kommissionen mener derfor, at medlemsstaten bør anfægte kurators afvisning af anmeldelser af fordringer ⁽⁶⁸⁾.
66. For at sikre omgående og effektiv gennemførelse af Kommissionens tilbagesøgningsbeslutning mener Kommissionen, at de myndigheder, der har ansvaret for gennemførelsen af tilbagesøgningsbeslutningen, også bør anke kurators eller skifterettens eventuelle beslutning om at videreføre den insolvente modtagers forretningsaktivitet udover den tidsfrist, der er fastsat i tilbagesøgningsbeslutningen. På lignende vis bør nationale domstole, når de står over for en sådan anmodning, tage behørigt hensyn til Fællesskabets interesse og navnlig behovet for at sikre, at gennemførelsen af Kommissionens beslutning sker omgående, og at konkurrencefordrejningen som følge af den ulovlige og uforenelige støtte bringes til ende så hurtigt som muligt. Kommissionen mener, at de derfor ikke bør tillade videreførelse af en insolvent støttemodtagers forretningsaktivitet, så længe tilbagebetalingen ikke er fuldført.
67. Hvis der for kreditorudvalget fremsættes en videreførelsesplan, der bevirker, at modtagerens forretningsaktivitet fortsættes, kan de nationale myndigheder, der har ansvaret for gennemførelsen af tilbagesøgningsbeslutningen, kun støtte en sådan plan, hvis den sikrer, at støtten tilbagebetales fuldt ud inden for den frist, der er fastsat i Kommissionens tilbagesøgningsbeslutning. Navnlig kan medlemsstaten ikke eftergive en del af dens tilbagebetalingskrav, og den kan heller ikke acceptere nogen anden løsning, som ikke ville føre til omgående nedlukning af modtagerens forretningsaktivitet. I fraværet af fuld og omgående tilbagebetaling af den ulovlige og uforenelige støtte, bør de myndigheder, der har ansvaret for gennemførelsen af tilbagesøgningsbeslutningen, træffe alle til rådighed værende foranstaltninger for at afvise vedtagelsen af en videreførelsesplan og insistere på nedlukning af modtagerens forretningsaktivitet inden for den frist, der er fastsat i tilbagesøgningsbeslutningen.
68. I tilfælde af afvikling, og så længe støtten ikke er tilbagebetalt fuldt ud, bør medlemsstaten modsætte sig enhver overførsel af aktiver, der ikke foretages på markedsvilkår og/eller er tilrettelagt, så tilbagesøgningsbeslutningen omgås. For at nå til en »behørig overførsel af aktiver« skal medlemsstaten sikre, at den uretmæssige fordel som følge af støtten ikke overføres til aktivernes køber. Dette kan være tilfældet, hvis den oprindelige støttemodtagers aktiver overføres til tredjemand til en pris, der er lavere end markedsværdien, eller til en efterfølger stiftet netop for at omgå tilbagesøgningspåbuddet. I så fald bør tilbagebetalingspåbuddet udvides til også at omfatte denne tredjemand ⁽⁶⁹⁾.

⁽⁶⁶⁾ Sag C-142/87, Kommissionen mod Belgien, Sml. 1990, s. I-959, præmis 62.

⁽⁶⁷⁾ Sag C-142/87, *ibid.* sag C-499/99, Kommissionen mod Spanien (»Magefesa«), Sml. 2002, s. I-603, præmis 28-44.

⁽⁶⁸⁾ I denne henseende henvises til afgørelse truffet af det handelsretlige kammer under landsretten i Amberg den 23. juli 2001 vedrørende støtte ydet af Tyskland til »Neue Maxhütte Stahlwerke GmbH« (Kommissionens beslutning 96/178/EKSF (EFT L 53 af 2.3.1996, s. 41)). I den sag underkendte den tyske domstol kurators afvisning af anmeldelsen af tilbagesøgningsfordringen som følge af ulovlig og uforenelig støtte ydet i form af kapitalindskud, da dette ville umuliggøre gennemførelsen af tilbagesøgningsbeslutningen.

⁽⁶⁹⁾ Sag C-277/00, *Tyskland mod Kommissionen*, se fodnote 37.

4. FØLGERNE AF MANGLENDE GENNEMFØRELSE AF KOMMISSIONENS TILBAGESØGNINGS-BESLUTNINGER

69. En medlemsstat anses for at have efterkommet tilbagesøgningsbeslutningen, når støtten er fuldt ud tilbagebetalt inden for den fastsatte frist, eller i tilfælde af en insolvent modtager når selskabet er afviklet på markedsvilkår.
70. Kommissionen kan også i behørigt begrundede tilfælde acceptere en foreløbig gennemførelse af beslutningen, når den er genstand for et søgsmål for medlemsstaternes eller Fællesskabets retsinstanser (f.eks. indbetaling af det fulde beløb af den ulovlige og uforenelige støtte på en spærret konto ⁽⁷⁰⁾). Medlemsstaten skal sikre, at den fordel, der er forbundet med den ulovlige og uforenelige støtte, undrages selskabet ⁽⁷¹⁾. Medlemsstaten skal med henblik på Kommissionens godkendelse indsende en begrundelse for vedtagelsen af sådanne foreløbige foranstaltninger med en fyldestgørende beskrivelse af den påtænkte foreløbige foranstaltning.
71. Når den pågældende medlemsstat ikke har efterkommet tilbagesøgningsbeslutningen, og når det ikke har været muligt at påvise, at der foreligger en absolut umulighed, kan Kommissionen indlede overtrædelsesprocedurer. Når visse betingelser er opfyldt, kan Kommissionen endvidere efter Deggendorf-princippet kræve, at den pågældende medlemsstat stiller udbetalingen af ny forenelig støtte til den eller de modtagere, der er involveret, i bero.

4.1. Overtrædelsesprocedurer

— *Søgsmål efter EF-traktatens artikel 88, stk. 2*

72. Såfremt den pågældende medlemsstat ikke efterkommer tilbagesøgningsbeslutningen inden udløbet af den fastsatte frist og ikke har kunnet påvise, at der foreligger en absolut umulighed, kan Kommissionen, som det allerede har været tilfældet, eller enhver anden interesseret stat indbringe sagen direkte for EF-Domstolen i medfør af EF-traktatens artikel 88, stk. 2. Kommissionen kan da gøre forhold gældende vedrørende den adfærd, som den pågældende medlemsstats udøvende, lovgivende eller dømmende organer har udvist, da medlemsstaten skal ses i sin helhed ⁽⁷²⁾.

— *Søgsmål efter EF-traktatens artikel 228, stk. 2*

73. Hvis EF-Domstolen dømmer medlemsstaten for ikke at efterkomme af en beslutning vedtaget af Kommissionen, og hvis Kommissionen mener, at den pågældende medlemsstat ikke har efterkommet EF-Domstolens dom, kan Kommissionen forfølge sagen i overensstemmelse med EF-traktatens artikel 228, stk. 2. Efter at have givet medlemsstaten lejlighed til at fremsætte sine bemærkninger afgiver Kommissionen i så tilfælde en begrundet udtalelse, hvori den præciserer, på hvilke punkter den pågældende medlemsstat ikke har efterkommet EF-Domstolens dom.
74. Hvis den pågældende medlemsstat ikke har truffet de til dommens opfyldelse nødvendige foranstaltninger inden for den frist, som er fastsat i den begrundede udtalelse, kan Kommissionen indbringe sagen for EF-Domstolen i medfør af EF-traktatens artikel 288, stk. 2. Kommissionen vil da anmode EF-Domstolen om at pålægge den pågældende medlemsstat en tvangsbøde. Denne *tvangsbøde* fastsættes i overensstemmelse med Kommissionens meddelelse om anvendelsen af EF-traktatens artikel 228 ⁽⁷³⁾ og beregnes på grundlag af tre kriterier: overtrædelsens grovhed, varighed og behovet for at sikre, at tvangsbøden i sig selv forebygger yderligere overtrædelser. I overensstemmelse med samme meddelelse vil Kommissionen også anmode om betaling af et *fast beløb*, der sanktionerer fortsat overtrædelse mellem den første dom for manglende overholdelse og den dom, der afsiges i medfør af EF-traktatens artikel 228. I betragtning af at manglende gennemførelse af Kommissionens tilbagesøgningsbeslutning forlænger den konkurrencefordrejning, som tildelingen af ulovlig og uforenelig støtte forårsager, vil Kommissionen ikke tøve med at bringe denne mulighed i anvendelse, hvis det synes nødvendigt for at sikre overholdelsen af statsstøttereglerne.

⁽⁷⁰⁾ I praksis kan indbetalingen af det fulde støttebeløb og renterne på en spærret konto være genstand for en særaftale, der indgås mellem banken og modtageren, og hvorefter parterne enes om, at beløbet bliver frigivet til den ene eller den anden part, når søgsmålet er afsluttet.

⁽⁷¹⁾ I modsætning til oprettelsen af en spærret konto kan bankgarantier ikke anses for at udgøre en hensigtsmæssig foreløbig foranstaltning, da modtageren herved fortsat råder over det fulde støttebeløb.

⁽⁷²⁾ Sag C-224/01, *Köbler*, Sml. 2003, s. I-10239, præmis 31-33, og sag C-173/03, *Traghetti del Mediterraneo*, Sml. 2003, s. I-05177, præmis 30-33.

⁽⁷³⁾ Kommissionens meddelelse om anvendelsen af EF-traktatens artikel 228 — SEK/2005/1658 (EUT C 126 af 7.6.2007).

4.2. Anvendelse af retspraksis fra Deggendorf-sagen

75. I sin dom i Deggendorf-sagen fandt Retten i Første Instans, at »Kommissionen, når den undersøger, om en statsstøtte er forenelig med fællesmarkedet, skal tage hensyn til alle relevante forhold, herunder i givet fald den sammenhæng, som allerede er blevet vurderet i forbindelse med en tidligere beslutning, samt de forpligtelser, denne tidligere beslutning måtte medføre for en medlemsstat. Følgelig er Kommissionen kompetent til at tage hensyn dels til den eventuelle samlede virkning af den tidligere [...] støtte og den nye [...] støtte, dels til, at [den gamle] støtte, som var erklæret ulovlig [...], ikke var blevet tilbagebetalt«⁽⁷⁴⁾. Under anvendelse af denne dom og med henblik på at undgå, at konkurrencen fordrejes i strid med den fælles interesse, kan Kommissionen pålægge en medlemsstat at stille udbetalingen af ny forenelig støtte til en virksomhed, der råder over ulovlig og uforenelig støtte, der er genstand for en tidligere tilbagesøgningsbeslutning i bero, og det indtil medlemsstaten har sikret sig, at den pågældende virksomhed har tilbagebetalt den gamle ulovlige og uforenelige støtte.
76. Kommissionen har nu i en årrække mere systematisk bragt dette såkaldte Deggendorf-princip i anvendelse. I praksis vil Kommissionen under forløbet af den foreløbige undersøgelse af en ny støtteforanstaltning anmode om, at medlemsstaten forpligter sig til at stille udbetalingen af ny støtte til enhver modtager, der endnu ikke har tilbagebetalt en ulovlig og uforenelig støtte, der er genstand for en tidligere tilbagesøgningsbeslutning, i bero. Hvis medlemsstaten ikke forpligter sigt hertil og/eller i fraværet af fyldestgørende oplysninger om den pågældende støtteforanstaltning⁽⁷⁵⁾, som hindrer Kommissionen i at vurdere den samlede virkning af den gamle og den nye støtte for konkurrencevilkårene, vedtager Kommissionen en endelig betinget beslutning på grundlag af procedureforordningens artikel 7, stk. 4, hvori den kræver, at den pågældende medlemsstat stiller udbetalingen af den nye støtte i bero, indtil den har sikret sig, at den pågældende modtager har tilbagebetalt den gamle, ulovlige og uforenelig støtte, herunder forfaldne tilbagesøgningsrenter.
77. I mellemtiden er Deggendorf-princippet indarbejdet i Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder⁽⁷⁶⁾ og i nylige gruppefritagelsesforordninger⁽⁷⁷⁾. Kommissionen agter at indarbejde princippet i alle kommende statsstøtteregler og -beslutninger.
78. Sluttelig ser Kommissionen positivt på det italienske initiativ, hvorefter Deggendorf-bestemmelsen indarbejdes i den italienske finanslov, Legge Finanziaria 2007, således at modtagere af nye statsstøtteforanstaltninger skal afgive erklæring om, at de ikke råder over nogen ulovlig og uforenelig statsstøtte⁽⁷⁸⁾.

5. KONKLUSION

79. Bevarelsen af et system med fri og ufordrejet konkurrence er en af hjørnestenene i Det Europæiske Fællesskab. Statsstøttepolitisk disciplin er som en del af den europæiske konkurrencepolitik af afgørende betydning for at sikre, at der i det indre marked er lige vilkår inden for samtlige sektorer i Europa. Kommissionen og medlemsstaterne har med denne centrale opgave et fælles ansvar for at sikre korrekt håndhævelse af statsstøttedisciplinen og navnlig af tilbagesøgningsbeslutninger.
80. Kommissionen ønsker med denne meddelelse at øge bevidstheden om de principper for tilbagesøgningspolitikken, som Fællesskabets retsinstanser har fastlagt, og klarlægge Kommissionens praksis vedrørende tilbagesøgningspolitik. Kommissionen forpligter sig selv til at følge disse principper og opfordrer medlemsstaterne til at bede om råd, når de har problemer med at gennemføre tilbagesøgningsbeslutninger. Kommissionens tjenestegrene står til medlemsstaternes rådighed, hvis der er behov for yderligere vejledning og bistand.

⁽⁷⁴⁾ Sag T-244/93 og T-486/93, TWD Deggendorf mod Kommissionen, Sml. 1995, s. II-2265, præmis 56.

⁽⁷⁵⁾ F.eks. i tilfælde af ulovlige og uforenelige støtteordninger, hvor Kommissionen ikke er bekendt med beløb og modtagere.

⁽⁷⁶⁾ EUT C 244 af 1.10.2004, punkt 23.

⁽⁷⁷⁾ Kommissionens forordning (EF) nr. 1628/2006 af 24. oktober 2006 om anvendelse af traktatens artikel 87 og 88 på medlemsstaternes regionale investeringsstøtte (EUT L 302 af 1.10.2006, s. 29).

⁽⁷⁸⁾ Legge 27 dicembre 2006, n. 296, art. 1223.

-
81. Til gengæld forventer Kommissionen, at medlemsstaterne efterlever principperne i tilbagesøgningspolitikken. Det er kun gennem en fælles indsats fra såvel Kommissionen som medlemsstaterne, at statsstøttedisciplinen kan sikres og føre til det tilsigtede mål, nemlig bevarelsen af ufordrejede konkurrencevilkår i det indre marked.

Udtalelse afgivet af Det Rådgivende Udvalg for Kartel- og Monopolspørgsmål på dets 416. møde den 18. september 2006 om udkast til beslutning i sag COMP/C2/38.681 — Videreførelse af Cannes-aftalen

(2007/C 272/06)

1. Det rådgivende udvalg er enig med Kommissionen i, at klausul 9, litra a), i videreførelsen af Cannes-aftalen kan medføre, at et ophavsretsselskab ikke kan tilbyde rabatter, hvis det har forhandlet en central licensaftale med et pladeselskab, hvilket derfor medfører en indirekte prisfastsættelsesaftale.
 2. Det rådgivende udvalg er enig med Kommissionen i, at klausul 7, litra a), nr. i), i udvidelsen af Cannes-aftalen har til formål og kan medføre, at den nuværende markedsstruktur krystalliseres, og at ophavsretsselskaber kan forhindres i at konkurrere med musikforlag og/eller pladeselskaber.
 3. Det rådgivende udvalg er enig med Kommissionen i, at de givne tilsagn i tilstrækkelig grad imødekommer Kommissionens betænkeligheder ved klausulernes forenelighed med EF-traktatens artikel 81 og EØS-aftalens artikel 53.
 4. Det rådgivende udvalg er enig med Kommissionen i, at proceduren kan afsluttes med en beslutning efter artikel 9, stk. 1, i forordning (EF) nr. 1/2003, hvorefter tilsagnene bliver bindende for parterne i aftalen om videreførelse af Cannes-aftalen.
 5. Det rådgivende udvalg er enig med Kommissionen i, at der på baggrund af de givne tilsagn, den indledende vurdering og bemærkningerne fra de interesserede tredjemænd ikke længere er grundlag for indgriben fra Kommissionens side, med forbehold af artikel 9, stk. 2, i forordning (EF) nr. 1/2003.
 6. Det rådgivende udvalg henstiller, at dets udtalelse bliver offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende*.
-

Høringskonsulentens endelige rapport i sag COMP/C2/38.681 — Videreførelse af Cannes-aftalen

(i henhold til artikel 15 og 16 i Kommissionens afgørelse 2001/462/EF, EKSF af 23. maj 2001 om høyringskonsulentens kompetenceområde under behandlingen af visse konkurrencesager — EFT L 162 af 19.6.2001, s. 21)

(2007/C 272/07)

Kommissionens udkast til beslutning i henhold til artikel 9 i Rådets forordning (EF) nr. 1/2003 vedrører de fem store musikudgivere og tretten ophavsretsselskaber, som har tiltrådt den såkaldte videreførelse af Cannes-aftalen, som drejer sig om forvaltning af mekaniske rettigheder.

Universal Music BV indgav den 27. februar 2003 en klage til Kommissionen med påstand om, at visse bestemmelser i aftalen var i strid med artikel 81 i traktaten. Videreførelsen af Cannes-aftalen blev efterfølgende anmeldt til Kommissionen den 1. juli 2003 i henhold til forordning nr. 17/62. Anmeldelsesproceduren blev imidlertid afbrudt den 1. maj 2004 ved ikrafttrædelsen af forordning (EF) nr. 1/2003.

Den 23. januar 2006 sendte Kommissionen en foreløbig vurdering til de tretten ophavsretsselskaber for mekaniske rettigheder og de fem store musikudgivere, som har tiltrådt videreførelsen af Cannes-aftalen. I sin foreløbige vurdering pegede Kommissionen på to bestemmelser i videreførelsen af Cannes-aftalen, som gav anledning til betænkeligheder med hensyn til deres forenelighed med artikel 81 i EF-traktaten og artikel 53 i EØS-aftalen. Der er tale om bestemmelse 9(a), som begrænser ophavsretsselskabers mulighed for at give rabat til erhvervsvirksomheder, og bestemmelse 7(a)(i), ifølge hvilken ophavsretsselskaber ikke må være aktive inden for musikudgivelse eller pladeproduktion.

Under de indledende forhandlinger har parterne afgivet tilsagn om at imødekomme Kommissionen på de områder, hvor den har betænkeligheder. Den 23. maj 2006 blev der i henhold til artikel 27, stk. 4, i forordning (EF) nr. 1/2003 offentliggjort en meddelelse i *Den Europæiske Unions Tidende* med det formål at marktesteste tilsagnene. I meddelelsen blev tredjeparter opfordret til at fremsætte deres bemærkninger inden for en måned fra datoen for offentliggørelsen. Universal International Music BV trak efterfølgende sin klage tilbage den 5. juli 2006.

Kommissionens tjenestegrene har på baggrund af de afgivne tilsagn og den efterfølgende marktestest vurderet, at det ikke længere er nødvendigt, at Kommissionen griber ind, og at den foreliggende sag kan afsluttes, dog med forbehold af artikel 9, stk. 2, i forordning (EF) nr. 1/2003.

Der er hverken indkommet spørgsmål eller bemærkninger fra de berørte parter eller fra tredjepart. De berørte parter har formelt erklæret, at de oplysninger, som de har fået, er tilstrækkelige til, at de har kunnet afgive tilsagn om at imødekomme Kommissionens betænkeligheder. På baggrund af ovenstående giver sagen ikke anledning til yderligere bemærkninger med hensyn til kontradiktionsretten.

Bruxelles, den 18. september 2006.

Serge DURANDE

OPLYSNINGER VEDRØRENDE DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE
SAMARBEJDSOMRÅDE

EFTA-DOMSTOLEN

Anmodning om en rådgivende udtalelse fra EFTA-Domstolen, indgivet af Héraðsdómur Reykjavíkur (Reykjavik herredsret) den 19. marts 2007 i sagen Jón Gunnar Þorkelsson mod Gildi-lífeyrissjóður (Gildi pensionsfond)

(Sag E-4/07)

(2007/C 272/08)

Ved brev af 19. marts 2007, som indgik til EFTA-Domstolens justitskontor den 26. marts 2007, blev der indgivet en anmodning til EFTA-Domstolen fra Héraðsdómur Reykjavíkur (Reykjavik herredsret) om en rådgivende udtalelse i sagen Jón Gunnar Þorkelsson mod Gildi-lífeyrissjóður (Gildi pensionsfond) om følgende spørgsmål:

1. Dækker udtrykket »social sikring« i den betydning, hvori det er anvendt i EØS-aftalen, særlig artikel 29 i hovedteksten til aftalen, og i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 af 14. juni 1971 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet, retten til invalideydelser i henhold til pensionsordninger som den islandske?
2. Uanset om svaret på første spørgsmål er positivt, spørger herredsretten, om bestemmelserne i EØS-aftalen om fri bevægelighed for arbejdstagere, særlig artikel 28 og 29, kan fortolkes således, at en regel i vedtægterne for islandske pensionsfonde, som gør en særlig ydelsesret (retten til »projektion af rettigheder«) betinget af, at den pågældende har indbetalt pensionsbidrag til en islandsk pensionsfond, der er medlem af aftalen mellem pensionsfondene, i mindst 6 af de 12 måneder, der går forud for datoen for ulykken, er forenelig med EØS-aftalen, når den pågældende ikke kan opfylde denne betingelse, fordi han er flyttet til en anden EFTA-stat for at søge et arbejde, der svarer til det, han oprindeligt søgte, og når den pågældende har indbetalt bidrag til en pensionsfond i denne stat?
3. Kan Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 af 14. juni 1971 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet, fortolkes således, at arbejdstagere skal forelægge deres erstatningskrav i den stat, hvor de var bosiddende og havde sociale rettigheder på det tidspunkt, da skaden indtraf?

V

(Udtalelser)

ADMINISTRATIVE PROCEDURER

KOMMISSIONEN

Indkaldelse af forslag fra Den Europæiske Tilsynsmyndighed for GNSS under arbejdsprogrammet »Samarbejde« under EF's 7. rammeprogram for forskning, teknologisk udvikling og demonstration

(2007/C 272/09)

Herved bekendtgøres en indkaldelse af forslag fra Den Europæiske Tilsynsmyndighed for GNSS under arbejdsprogrammet »Samarbejde« under Det Europæiske Fællesskabs 7. rammeprogram for forskning, teknologisk udvikling og demonstration (2007-2013).

Der indkaldes forslag som anført nedenfor.

Særprogrammet »Samarbejde«:

— *Område:* Transport (herunder luftfartsteknik)

Underområde: Støtte til det europæiske globale satellitnavigationssystem (Galileo) og EGNOS

Indkaldelsens nummer: FP7-GALILEO-2007-GSA-1

Denne indkaldelse af forslag henhører under det arbejdsprogram, Kommissionen vedtog ved afgørelse C(2007) 2460 af 11. juni 2007.

Nærmere oplysninger om budgettet for indkaldelsen, frister og de nærmere regler, arbejdsprogrammet, beskrivelser af emner og vejledningen for ansøgere i indsendelse af forslag findes på CORDIS-webstedet:

<http://cordis.europa.eu/fp7/calls/>

PROCEDURER I TILKNYTNING TIL GENNEMFØRELSEN AF
KONKURRENCEPOLITIKKEN

KOMMISSIONEN

Anmeldelse af en planlagt fusion

(Sag COMP/M.4946 — Goldman Sachs/Sintonia SpA/Sintonia)

Behandles eventuelt efter den forenklede procedure

(EØS-relevant tekst)

(2007/C 272/10)

1. Den 29. oktober 2007 modtog Kommissionen i overensstemmelse med artikel 4 i Rådets forordning (EF) nr. 139/2004 ⁽¹⁾ anmeldelse af en planlagt fusion, hvorved Goldman Sachs Group, Inc. («Goldman Sachs», USA) og Sintonia SpA («Sintonia SpA», Italien), der tilhører Benetton-koncernen, gennem opkøb af aktier erhverver fælles kontrol over hele Sintonia SA («Sintonia», Italien), jf. forordningens artikel 3, stk. 1, litra b).

2. De deltagende virksomheder er aktive på følgende områder:

- Goldman Sachs: global investeringsbankvirksomhed, værdipapir- og investeringsforvaltningsfirma, der tilbyder en bred vifte af bank-, værdipapir- og investeringstjenester på verdensplan
- Sintonia: Benetton-koncernens holdingselskab til deltagelse i virksomheder, der beskæftiger sig med infrastruktur.

3. Efter en foreløbig gennemgang af sagen finder Kommissionen, at den anmeldte fusion muligvis falder ind under forordning (EF) nr. 139/2004. Den har dog endnu ikke taget endelig stilling hertil. Det bemærkes, at denne sag eventuelt vil blive behandlet efter den forenklede procedure i overensstemmelse med Kommissionens meddelelse om en forenklet procedure til behandling af visse fusioner efter Rådets forordning (EF) nr. 139/2004 ⁽²⁾.

4. Kommissionen opfordrer hermed alle interesserede til at fremsætte deres eventuelle bemærkninger til den planlagte fusion.

Bemærkningerne skal være Kommissionen i hænde senest ti dage efter offentliggørelsen af denne meddelelse og kan med angivelse af sag COMP/M.4946 — Goldman Sachs/Sintonia SpA/Sintonia sendes til Kommissionen pr. fax ((32-2) 296 43 01 eller 296 72 44) eller pr. brev til følgende adresse:

Europa-Kommissionen
Generaldirektoratet for Konkurrence
Registreringskontoret for Fusioner
J-70
B-1049 Bruxelles

⁽¹⁾ EUT L 24 af 29.1.2004, s. 1.

⁽²⁾ EUT C 56 af 5.3.2005, s. 32.

Anmeldelse af en planlagt fusion
(Sag COMP/M.4883 — PetroFina/Galactic/Futero JV)
Behandles eventuelt efter den forenklede procedure

(EØS-relevant tekst)

(2007/C 272/11)

1. Den 9. november 2007 modtog Kommissionen i overensstemmelse med artikel 4 og efter henvisning i henhold til artikel 4, stk. 5, i Rådets forordning (EF) nr. 139/2004 ⁽¹⁾ anmeldelse af en planlagt fusion, hvorved PetroFina S.A./N.V. (»PetroFina«, Belgien), der kontrolleres af koncernen Total (»Total«, Frankrig) og Galactic S.A./N.V., som i sidste ende kontrolleres af Finasucre S.A. (»Finasucre«, Belgien), og Frederic van Gansberghe S.A./N.V. (»FVG«, Belgien), efter forordningens artikel 3, stk. 1, litra b), erhverver fælles kontrol over Futero S.A./N.V. (»Futero«, Belgien) gennem opkøb af aktier i et nystiftet selskab, der udgør et joint venture.

2. De deltagende virksomheder er aktive på følgende områder:

- PetroFina: produktion og salg af basiskemikalier samt polymerråvarer
- Total: vertikalt integreret energi- og kemikalievirksomhed
- Galactic: produktion og salg af mælkesyre og dets salte og estere (lactater)
- Finasucre: produktion og salg af sukker på basis af sukkerrør og sukkerroer samt karameller og specialiteter
- FVG: rådgivnings- og managementtjenester.

3. Efter en foreløbig gennemgang af sagen finder Kommissionen, at den anmeldte fusion muligvis falder ind under forordning (EF) nr. 139/2004. Den har dog endnu ikke taget endelig stilling hertil. Det bemærkes, at denne sag eventuelt vil blive behandlet efter den forenklede procedure i overensstemmelse med Kommissionens meddelelse om en forenklet procedure til behandling af visse fusioner efter Rådets forordning (EF) nr. 139/2004 ⁽²⁾.

4. Kommissionen opfordrer hermed alle interesserede til at fremsætte deres eventuelle bemærkninger til den planlagte fusion.

Bemærkningerne skal være Kommissionen i hænde senest ti dage efter offentliggørelsen af denne meddelelse og kan med angivelse af sag COMP/M.4883 — PetroFina/Galactic/Futero JV sendes til Kommissionen pr. fax ((32-2) 296 43 01 eller 296 72 44) eller pr. brev til følgende adresse:

Europa-Kommissionen
Generaldirektoratet for Konkurrence
Registreringskontoret for Fusioner
J-70
B-1049 Bruxelles

⁽¹⁾ EUT L 24 af 29.1.2004, s. 1.

⁽²⁾ EUT C 56 af 5.3.2005, s. 32.

MEDDELELSE

Den 15. november 2007 udkommer »Fælles sortsliste over landbrugsplantearter — 7. tilføjelse til 25. samlede udgave« i *Den Europæiske Unions Tidende* C 272 A.

For abonnenter på EU-Tidende er numrene gratis for hvert abonnement og i den/de pågældende sprogversion(er). Abonnenter, der ønsker at modtage denne EU-Tidende, bedes returnere nedenstående bestillings-seddel i udfyldt stand med angivelse af deres abonnementskode (findes til venstre på forsendelsesetiketterne — begynder med O/.....). Den pågældende EU-Tidende leveres gratis i op til et år fra udgivelsesdatoen.

Hvis De er interesseret i et eksemplar af dette nummer af EU-Tidende, kan De købe det ved henvendelse til vores salgsagenter (se http://publications.europa.eu/others/sales_agents_da.html).

Denne EU-Tidende er — ligesom alle udgaver af EU-Tidende (L, C, CA, CE) — tilgængelig gratis på inter-nettet: <http://eur-lex.europa.eu>

BESTILLINGSEDEL

Kontoret for De Europæiske Fællesskabers Officielle Publikationer

Abonnementsafdelingen
2, rue Mercier
L-2985 Luxembourg
Fax (352) 29 29-42752

Min abonnementskode er: O/.....

Send mig venligst ... gratis eksemplar(er) af **EU-Tidende C 272 A/2007**, som jeg har ret til ifølge mit (mine) abonnement(er).

Navn:

Adresse:
.....

Dato: Underskrift: